

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Iuuentvtis, Sive Insigniores Pveritiæ Atqve Adolescentiæ Sanctorvm

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphalorvm, 1615

In Octobri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42900

padibus vritur: cumq; acuto lapide ventrem
 inscidissent, in terram effundunt intestina, &
 eius adhuc parum palpitatis oculos effodiunt,
 totamq; minutatim discerpunt. Sed illa dupli-
 ci venustatis inclyta præconio spõso illic Cæ-
 lesti intra fiderios affitit thalamos, digna illius
 oculis & thalamis, lapidibusq; pretiosis, tor-
 quibus & monilibus, omnibusq; sponsalibus
 indumentis, sũceptis nimirum pro eo stig-
 matibus, omni ex parte exornata.

OCTOBER.

ADOLESCENTIA, S. FRANCISCI

4. Octob. Sur. Tom. 5.

FRanciscus Assisij inter vanos hominum fi-
 lios iuuenili ætate nutritus in vanis, & post
 aliquam literarum notitiam mercimonijs ap-
 plicatus, superno sibi assistente præsidio, nec
 inter lasciuos iuuenes, quamuis effusus ad gau-
 dia, post carnis petulantiam abiit, nec inter cu-
 pidos mercatores, quanquam intentus ad lu-
 crum, sperauit in pecunia & thesauris. Inerat
 namq; iuuenis Francisci præcordijs diuinitus
 indita quædam ad pauperes miseratio libera-
 lis, quæ secum ab infantia crescens, tanta cor
 eius benignitate repleuerat, vt iam Euangelij
 non surdus auditor, omni proponeret se pe-
 tenti tribuere, maximè si diuinum allegaret
 amorem. Cum autem solis negotiationis in-
 tentus tumultibus, pauperem quendam pro
 amore

*Castitas.**Miseri-
cordia.*

amore Dei petentem eleemosynam præter
 solitum vacuum repulisset, statim ad cor re-
 uersus, cucurrit post ipsum, & eleemosyna illi
 clementer impensa, promisit Domino Deo
 nunquam deinceps quoad posset stipem pro
 amore Dei petentibus denegare. Quod usque
 ad mortem indefessa pietate obseruâs, copio-
 sa in Deum dilectionis & gratiæ incrementa
 promeruit. Vnde profectum est, quod diuini
 amoris vocem vix vnquam sine interiori cor-
 dis audire posset immutatione. Porro man-
 suetudinis lenitas, cum elegantia morum, pa-
 tientia & tractabilitas supra humanum mo-
 dum, munificentia largitas, vltra suppetenti-
 am facultatū: quibus bonæ indolis adolescens
 certis florebat indijs, quædam futuræ vide-
 bantur sanctitatis esse, præludia. Cæterum
 Franciscus diuini erga se consilij ignarus, re-
 rumq; cælestium rudis, mundanis adhuc cu-
 ris implicabatur: donec diutinis afflicto lan-
 guoribus, ex afflictione corporis, ad spiritua-
 lis vitæ intelligentiam paulatim excitari cœ-
 pit. Cumq; resumptis corporis viribus more
 solito decenter vestitus obuiū habuisset pau-
 perem, eumq; se exuto vestiuisset, speciosum
 proxima nocte palatium cum militaribus ar-
 mis crucis Christi signaculo insignitis con-
 spexit, quærensq; cuius essent illa omnia, sua
 fore militumque suorum superna assertione
 cognouit. Itaq; Christo in posterum milita-
 turus abdicato publicæ negotiationis tumul-

*Mansuetudo.
 Patientia.*

V d ; tu,

tu, diuinam attentius opem implorare cœpit: ut quid sibi factu opus esset euidentius demonstraret. Itaq; frequenti orationis vsu cœlestis desiderij flammam, quotidie accendens, à mundi contemptu, suiq; ipsius victoria initium auspicabatur. Quadam die propè Assisium obequitanti leprosus quidã fuit obuius, cuius quidem primo aspectu grauiter cohorrui, at postea perfectionis sectandæ propositum recolens, quod seipsum oporteret primũ deuincere si vellet effici Christi miles, ad deosculandum eum, equo lapsus occurrit. Cui cum manum, quasi aliquid accepturus leprosus protenderet, pecuniam cum osculo reportauit, & Francisco equum conscendente disparuit. Admiratione itaq; repletus & gaudio, ardenti desiderio seipsum ad maiora excitauit: ac proinde solitaria loca mœroribus amica requirens, gemitibus inenarrabilibus Domini clementiam assiduè deprecabatur. Nec in vanum multiplicatæ preces. Nam die quadam nimio in Deum feruore raptus, ipsum Salvatorem velut cruci affixum conspicatus est: ex cuius aspectu adeo eius pectori sacratissimæ passionis insedit memoria, vt à gemitibus ac lacrymis ad primã eius recordationem ne uiriquã sibi deinceps potuerit temperare. Itaq; vt Christi Salvatoris sui vestigijs accuratius & virili insisteret, multo vehementius cœpit sui ipsius cõtemptum expetere: paupertatem humilitatemq; totis viribus sectari; leproso-
homi

Demotio.

Paupertas.

hominum frequentare consortia: eisq; huma- *Humilitas*
 nitatis obsequia benefica pietate præstare.
 Cum die quadam in æde S. Damiani, quæ præ-
 nimia vetustate ruinam minabatur, ante Cru-
 cifixi imaginem prolixius oraret, vox de ipsa
 Cruce ad eum dilapsa; Vade, inquit, Franciscus,
 & labantem domum meam restaura. Tremef-
 factus ea voce Frāciscus, mentisq; excessu alie-
 natus, cū ad se tandem redisset, Fulgineū abijt,
 pannisq; ibidem cum equo diuenditis reuer-
 sus Assisium, pecuniam inde acceptam ad tem-
 pli restorationem deuotus obtulit. At sacer-
 dote ob metum parentum pecuniam recusante,
 Franciscus eam in quandam proijciens fene-
 stram, ceu puluerem contēpsit. Superuenit tā-
 dem perturbato animo pater, Franciscū quæ-
 rens: qui auditis persequentum minis, primo
 quidem in fouea diebus aliquot delituit: po-
 stea vero hanc pusilli animi cōdemnans igna-
 uiam, pulso metu Assisium ingreditur. Quem
 ciues facie squalidū vidētes, ratiq; mentis esse
 inopem, luto ac lapidibus petierunt, & tāquam
 insano clamoris vocibus insultarunt: ipseq; a-
 deo parens nihili eā filij calamitatem faciens,
 domū venientem primum verbis, tum verbe-
 ribus ac vinculis multauit. At ille nulla fra- *Patientia*
 ctus aut mutatus iniuria, in opus Domini pro-
 ptior alacriorq; ferebatur. Quem cum postea
 pater se incio à matre dimissum, egerrimè tu-
 lisset, filiumque furens ac fremens inquire-
 ret, ille furenti vltro se obiecit, libera voce

De 4 affir-

affirmans, se vincula ac verbera flocci facere,
 & quoduis incommodi genus pro Christi di-
 lectione haud grauatè laturum. Visa igitur fi-
 lij constantia ad pecunias extorquendas ver-
 titur: easq; è fenestella, quò ante proiectæ fue-
 rant, educens, mitior pauxillo euasit. Tandem
 vero ad Episcopum adduxit, vt paternis om-
 nino facultatibus renunciaret. Tum ille vesti-
 bus coram Antistite omnino reiectis ac patri
 redditis, nihil sibi præter cilicium, quod su-
 per nudam carnem gestabat reliquum fecit.
 Reiectisq; item femoralibus plane denudatus,
 Hactenus, inquit, te patrem vocauì in terris,
 deinceps vero rectius dicam: Pater noster qui
 es in cælis: apud quem omnem reposui the-
 saurum, & omnem spei fiduciam collocaui,
 Episcopus porro videns inusitatum in viro
 Dei feruorem, protinus surrexit, & inter bra-
 chia cum fletu eum recolligens, pallio quo e-
 rat amictus operuit: præcipiens suis vt aliquid
 adferrent vestimenti, vt ipsius nuditati con-
 suleretur. Quo facto Franciscus vilem agrico-
 læ togam grateranter suscepit & cæmèto ad mo-
 dum crucis consignauit. Reliqua ipsius sancti-
 tatis curricula, ne iusto sim longior, præter-
 mitto.

EXEMPLVM S. BRVNONIS INSTITV-
 toris ordinis Carthusianorum 6. Octob.

Sur. Tom. 3.

Beatissimus Bruno sacri Carthusiensis in-
 stituti

stituti primus author in insigni Colonia Agrippina oriundus, parentes habuit, & genere & virtute claros, quibus tamen ille, atq; adeo toti familiae maiorem vitae suae sanctimonia attulit splendorem. Ab ipsis autem incunabulis, puer aetatem grauitate vincens, praclarum quoddam quasi futurae religionis de se praebat specimen: egregia indole, illustri ingenio, memoria tenaci, voluntate deniq; tota ad optima quaeq; consecranda studiosè propensus. Itaq; adolescens cunctis ferè naturae gratiaeq; dotibus à Deo eximie ornatus Lutetiam Parisiorum maximarum artium disciplinis erudendus destinatur: vbi inter praestantes philosophos facile primas tenens, magna cum laude magisterij titulo decoratus est. Inde ad sacra Theologiae studia se conferens ingenij felicitate, ardoreq; proficiendi, Theologorum doctissimus euasit: tandemq; Ecclesiasticum beneficium in Rhemensis Ecclesia est consecutus. Cum igitur vir nobilis & haud vulgari eruditione praeditus Bruno, in huiusmodi studijs tota mente versaretur, essetq; Lutetia & artium maximarum disciplinis, & candidatorum frequentia sanè florentissima: accidit ijs temporibus Gregorij videlicet VII. Pontificis & Henrici Imp. III. Anno humanae salutis millesimo octogesimo plus minus secundo, spectaculū in ea vrbe horrendum & saeculis omnibus memorandum: quod Carthusianae vitae instituendae occasionem praebuit.

Quidam enim

Morus
honestat.

enim doctor, præ cæteris & eruditione, & eximia morum honestate cõspicius in morbum incidit: ex quo, susceptis primum ritu catholico sacramentis, vita functus est. Cumq; ei, recepta apud Christianos cõsuetudine, celebres pararentur exequiæ: funus magna magistrorũ, candidatorum, ciuiumq; prosequente caterua in templum vbi sepulturæ mandandum erat, illatum est. Ibi verò, cum sacerdotes alijq; sacris deputati ministerijs, solitũ officium peragerent, precesq; quas vigiliis defunctorum vocant recitarent: vbi ad eam lectionem ventum est: Responde mihi quantas habeo iniquitates? subito cadauer, eleuato paululum capite, cunctis videntibus & audientibus, & ad tantam rei nouitatem hæud immerito stupentibus, alta & horrenda voce dixit: Iusto Dei iudicio accusatus sum: & his dictis, rursus in feretro caput deposuit. Qui vero funeri intererant eius voce, & gestibus non mediocriter perterrefacti, consulto sepulturam eius in crastinum differendam, decreuerunt: tam inusitata rei exitum suspensis animis præstolantes. Altera luce, cum iam facti huius fama rota esset vrbe diffusa, innumera propè turba ad eam confluit Ecclesiam. Tum vero denuo repetitis exequijs, postquam suprascriptæ lectionis initium recitari cœpit, idem defunctus erecto capite, ingenti rursus voce exclamat: Iusto Dei iudicio iudicatus sum, moxq; in feretrũ se reponit. Corripiuntur astau-

tes summa admiratione: & horrendo spectaculo vehementer obstupescunt. Sed quod ea, quæ hæcenus dixerat, apertam necdum habebat damnationis eius significationem; cunctis visum est etiam in tertium diem protrahere sepulturam. Eo autem illucescente, tota fere civitas, tam inusitati & terribilis Dei iudicij expectatione suspensa, eò certatim cõfluxit. Cũq; eodem modo iterarentur exequiarum ritus, & ad lectionem, quã diximus, peruentũ esset: elato infelix ille capite iustifica voce exclamat: Iusto Dei iudicio cõdemnatus sum. Mittite sacra funebria, quib; mihi prodesse nil potestis: heu cur me infelicem parentes genuerunt? Ad hanc vocẽ quis est qui nõ intimis sensibus perhorrescat? Penetrauit illa terribilis vox, iusto Dei iudicio dånatus sum, ipsas ossium medullas; videbaturq; astãtes omnes penè exanimis totis mēbris cõtremiscere. Quid enim? Si homo ille nõ modo diuinarũ rerũ sciẽtia ornatus, sed & opinione omniũ sanctitatis laude præditus, dånatum se iusto Dei iudicio clamabat; quid putandũ est eos sibi pposuisse, qui nullis virtutum meritis instructi, aut grauioribus etiam delictis onerati, huic tã tremendo spectaculo intererant? Tãdem ea omnium fuit sententia, vt doctor ille ad eã diem celeberrimus & sempiterna memoria, vt putabatur, dignus, omni Ecclesię suffragio & ecclesiastica sepultura indigno cõseretur, eiusq; cadauer in sterquilinia sepeliretur. Tũ vero B. Bruno, qui hæc coram

OCU

oculis & auribus hauserat, resolutus in lachrymas, & diuini iudicij timore compunctus, Magistrum Landuinum, duos Stephanos Burgensem & Diensem, ambos S. Rufi Canonicos Hugonem presbyterū & laicos duos Andream & Guarinū, sibi intima familiaritate coniunctos accersuit: & sic eos lachrymabundus affatur. Vidimus per hos dies fratres & amici mei vnicē mihi in Christo chari, vidimus inquam admiranda planē & stupenda: quæ tamen magnè nobis vtilitati esse queunt, si ita, vt par est, defuncti huius infelicissimi, non periculum aut casus dubius, sed certissima damnatio, cautos nos & sollicitos faciat ad placādum dominum, cuius manus nemo quisquam effugerit. Sed quis obsecro tam letali sit somno vitiorū oppressus, vt infaustis deplorati hominis illius clamoribus immò & tonitruis, ad curandam salutem suam non excitetur? Nouimus hunc virum multa sapientia præditum, moribus ornatū, castū, pudicū, prudentem, ab omnib⁹ honoratum & magno in pretio habitum. At nūc ex ipsius ore audiuius, iusto eum Dei iudicio sempiternis ignibus exuri. Qua voce quid dici aut fingi terribilius potest? Quid est enim dānatum esse, quam ab omni felicitate extorem, in ea incidisse mala, quæ nulla mens capere, nulla lingua explicare potest? Et quidem si ea finem quādoq; haberent, possent saltem vt cunque videri tolerabilia; iam vero cum sint longè acerbissima, & in omnem sæculorum æter-

terni
esse n
untu
feros
cum
ranti
petat
ardo
hono
æter
mun
pus
nio
mis
bigi
tes,
præ
stan
quo
exp
rige
que
di v
piu
Car
spic
EX

B
Th

ternitatem duratura, non possunt nō omnium
esse miserrimi & infelicissimi, q̄ ad ea deuolu-
untur. Videamus nunc quēso, quid ei apud in-
feros tam multo parta labore scientia profit:
cum illic sempiterna laboret cæcitate & igno-
rantia: quid opes & copiæ? cum nec vna ei sup-
petat aquæ gutta, qua possit æstuantis flammæ
ardoribus adustam refrigerare linguam: quid
honores & deliciæ? cum tot nunc in omnem
æternitatem cogatur ferre tormenta, quot in
mundo habuit oblectamenta. Vidimus cor-
pus eius summa cum ignominia in sterquili-
nio sepeliri: animam vero sulphureis flam-
mis & abominabili cruciari fœtore nihil am-
bigimus. Hæc igitur serio mente pertractan-
tes, ne cum misero illo in idem barathrum
præcipitemur, pœnitentiæ remedium ample-
ctamur: certi eas voces propter nos editas,
quos adhuc diuina clementia longanimitè
exspectat. His verbis cuncti ad pœnitentiæ
rigorem confirmati, ad euitandos diaboli la-
queos, & occasiones peccati declinādas, mun-
di utiliter deserendi consilium vnanimes ca-
piunt; & eximie sanctitatis vitam in loco, cui
Carthusia nomen, summa cum asperitate au-
spicantur.

EXEMPLVM B. IACOBI ALEMANNI

Dominicani 11. Oct., Sur. Tom. 5.

B Jacobus Vlmæ celebri Germaniæ vrbe
honestæ familia natus, patrem habuit
Theodoricum pietati apprimè deditum, &
cibi

cibi ac potus mirè temperantem : quod maxime testatur vitæ ipsius longitudo. Nam centesimum & tertium attingisse annum memorant, corpore ita recto ac firmo, vt iuuenum esse solent, vt nec baculo vteretur, nec exarmatas dentibus fauces haberet. Huius igitur præclara institutione fidei rudimenta per diligentem edoctus, atque ad officia diuina ac sacras conciones sollicitè adductus, ita ijs dein assuebat, vt nihil facilius aut lubentius ageret. Anno dein ætatis vigesimo quinto, impetrata à parente licentia Romam contendit. Vbi priusquam aliò diuerteret, celeberrimum toto orbe D. Petri templum inuisit : atque ibidem ab initio quadragesimæ, vsque ad Dominicam Resurrectionem commoratus, omnes intra aut extra muros Ecclesias cum incredibili animi voluptate obiuit. Postea vero Neapolim profectus Alphòso regi bellum gerenti militare decreuit. Ad eam igitur admissus militiam merere cœpit, nihil de sanctis moribus, aut pristina sua consuetudine remittens. Dumq; multis sociorum flagitijs eius offenditur animus, occasionem ex re leui ac penè ridicula, discedèdi accepit. Mos est militibus belli præsertim tempore, de rapto viuere, & frequenter prædas abigere, nec amicis parcere: ex quorum prædijs, pabula pro equis rapere, aut galinas & similia vi furtoue auferre consueuerunt. Quæ modestissimus iuuenis & alieni abstiniens vehementer detestabatur, suosque

Delectatur officijs pietatis.

Romam pietatis causa profectus.

Inter arma virtutis obseruans.

Perditos sociorum mores increpat.

commilitones increpabat. Illi aut deridere iuuenem, & superstitionis incusare. Et quia raptis nullo pacto eum uti velle aduerterant, dolo eum circumuenere. Itaque oleo è synagoga Iudaica, ac caulibus aliundè furtim acceptis olus benè conditum Iacobo sui commilitones inscio apponunt: cumque illum hoc cibo delectari vidissent, risere conuiuæ; Tum ille risus causam sollicitè percontatus, audit brassica se vesci ex horto quodam surrepta, & oleo Iudaicæ lampadis condita. Ea re grauissimè offensus Iacobus, & impetrata abeundi facultate, castra deserens Capuam peruenit. Vbi nactus est Campanum ciuem, virum sanè præclarum, iurisconsultum & equitem. Qui vbi iuuenem conspexit forma præstanti, & ex egregia morum compositione ingenuam indolem probitatemque comperisset, hortatur ut suo contubernio uti velit. Annuit ille, & apud eum quinquennio *Vita integra.* tanta fide ac morum integritate versatus est, ut eum patronus æquè ac filium diligeret atque tractaret. Deinde vero cum nimio parentis desiderio in patriam cogitaret, nec à patrono suo abeundi licentiam obtinere posset, habita prius ante crucifixi imaginè, quam in cubiculo habebat diligenti oratione, & pecunijs ac vestibus quas à patrono acceperat derelictis Bononiam concessit. Ibi vero hortatu quorūdam comitum suorū aliquantū demoratus, & ad tractanda arma denuo inductus, incre-

*Pudicitia
nunquam
temerata.
Carnis ma-
ceratio.
Sensum cu-
stodiam.*

Fuga orij.

*Tentationi
prudenter
occurrit.*

incredibilem ex monasteriorum frequen-
tatione ac præsertim ædis Diui Dominici, in qua
vt plurimum versabatur, accepit voluptatem.
Atq; ita ad Christi castra se trãserens, summa
cum humilitate B. Dominici institutum am-
plexus est: & dedicatam Deo pudicitiam vsq;
ad vitæ exitum ita seruauit, vt nihil eo purius
ac mundius conspiceretur. Nam præterquam
quòd suum corpusculũ asperrimè domabat,
vigilijs quoque, orationibus, ieiunijs, & alijs
multis macerabat modis: oculos suos diligen-
tissimè custodiebat, ne quid intuerentur quod
ad libidinem prouocaret, atq; ob eã rem nun-
quam otiosus erat. Nunquam illum sine nego-
tio dies, nunquam nox inueniebat. Quod si
quãdo egredi in publicum cogebatur, impen-
se Deum rogabat, vt se custodiret, & suas auer-
teret oculos ne vanitatem cernerent. Quod si
quando vestigium forte aliquod libidinum
excitabatur, continuo Christi cruciatus innum-
erabiles ad memoriam reuocabat: quo qui-
dem tanquam subito imbre, illud quicquid e-
rat incendij restinguebatur.

EXEMPLVM B. OFF. CONFESSO-
ris, filij Sigeri Regis orientalium Saxonum in Anglia,
habetur in vita S. V. Vilfridi Epif. Eboracen-
sis authore V. Beda, 12. Octob.

Sur. Tom. 5.

ANno Imperij Hofredi quarto, Coënre-
dus, qui regno Merciorum nobilissimè
tem-

tempore aliquanto præfuerat, nobilius multo scepra regni reliquit. Nam Romam Constantino Pontifice veniens ac monachus factus, ad limina Apostolorum in precibus, ieiunijs & eleemosynis vsq; ad diem permanfit extremum. Venit autem cum illo & filius Sigeri, regis orientalium Saxonum vocabulo Offa, iuuenis amantissimæ ætatis & venustatis, totiq; suæ genti ad tenenda regni scepra exoptatissimus. Qui pari ductus deuotione mentis, Christi amore vxorem, agros, cognatos, patriamque reliquit, vt in hac vita centuplum acciperet, & in futura vitam æternam. Et ipse ergo vbi ad loca sancta Romam peruenerunt, attonsus & in monachico habitu vitam complens, ad visionem beatorum Apostolorum in cælis diu desideratam peruenit.

PVERITIA S. BURCHARDI HERBIPOLENSIS EPISCOPI. 14. Octob.

Sur. Tom. 5.

Burchardus prænobili apud Anglos natus familia, indecorû ratus illustrem sui generis, morum nebulis obfuscare parætalam, intra primos ætatis annos probitatis cœpit luce splendescere. Cum enim à religiosis parentibus literis admoueretur, nemo eum reperisset puerilibus addictû leuitatibus: sed aut studijs deditum liberalibus, aut Ecclesiarû limina terentem, seu quibuslibet alijs bonæ indolis indicijs immorantem. Creuit etiam in eo cum

*Maturitas morum.
Fuga otij.
Pietas.*

Ee annis

*Miseri-
cordia.
Castitas.*

*statū per-
fectionis e-
legit.*

annis pia in afflictos miseratio: & corporis ele-
gantiam virtutum morumq; cōcinnitas emu-
labatur. Adhæc ieiunijs vigilijs & orationibus
non minus spirituales nequitias, quàm carnis
illecebras compressit, donec illi à spiritu san-
cto indita morum honestas vsq; eo adoleuit,
vt velut perfectum atque ornatum Dei tem-
plum, nihil profani desiderij, nullam rerum
caducarum cupidinem retinendam esse statue-
ret. Hinc deliberationem, quam Christo inspi-
rante cōceperat, spiritualium virorū consilio
roborabat, & contra malè blandientis mundi
lenocinia obfirmata animi sentētia, tū diuitijs
& voluptatibus, tū sibi ipsi proprijsq; voluntati
renūciauit, nudusq; nudam cōplexus crucem,
eā post Christū quotidie baiulauit. Cōsiderans
autem in hac ipsa vitę perfectione nōnulla tē-
tamentorū scandala sibi opponi, puta opes &
delicias patriæ, generis claritatē, affectus ami-
corum, spretorum obiecta prędiorum, aliasq;
mundi fumantis nebulas, aciem veræ theoriæ
obnubilātes hęrebat anxius, quidq; de ipso fi-
eri vellet omnipotēs Deus, sibi reuelari aut in-
spirari cōtinuis precibus ambiebat. Tādemq;
spiritu cōsiliij & fortitudinis roboratus, perpe-
tuę peregrinationis studium modis omnibus
amplecti deliberauit. Deniq; natali solo p̄ ter-
ra viuentiū relicto, transmissisq; mari, Galliæ
comatæ fines attigit, atq; illic humili quodam
loco, verè nō habens hic manentem ciuitatem
aliquandiu in habitu peregrini delituit.

PVE

VERITIA S. HEDVIGIS DVCISSAE

Polonia 15. Octob. Sur. Tom. 5.

B Hedviges, magnifici principis Berthol-
 di, Marchionis Moravie, & comitis Ty-
 rolenfis filia, Matrem habuit Agnetem, nō mi-
 nori generis dignitate illustrē, filiā nimirum
 cuiusdā Marchionis & Comitum de Rotlechs.
 Porro tam præclaræ stirpis fructus longè no-
 bilissimus, nihil de prima morū elegantia atq;
 integritate temporis successione diminuit, sed
 diuinis potius aucta benedictionibus grādiōra
 virtutum germinavit incrementa. Ab ipsa enim
 puericia cor gerēs senile, vitabat leuitates om-
 nes, & bonis sese assuefaciebat morib⁹, insolentē-
 tesq; eius ætatis respuebat ineptias. Studebat
 innocentis vitæ puritati, semperq; honestati &
 grauitati diligentem nauabat operā. In his ve-
 ro omnibus & alijs operibus suis, præter homi-
 nes, quos eius parentes illi adhibuerant, vt bo-
 nis moribus ab eis institueretur, doctorem ha-
 buit spiritum sanctum, qui ab infantia docuit
 eam timere Deum, & abstinere ab omni pec-
 cato, ita vt mundam seruārit animam suam ab
 omni cōcupiscentia, nec vnquam cum luden-
 tibus culpabiliter se miscuerit, neque cum ijs
 qui in leuitate ambulat participem se præ-
 buerit. In puerili enim ætate in monasterio
 Lutzingensi sacras literas didicit, quarum stu-
 dio & tempus suæ iuuentutis expendit vti-
 liter, atque ex earum intelligentia, post-
 modum internarum consolationum &

*Moribus
 maturitas:*

*Puritas
 vita:*

Castitas:

Et a deuo-

*Castitas in
matrimo-
nio.*

deuotionis gratiam hausit excellenter. Vnde factum est, vt quamuis Henrico Duci Silesiæ & Poloniæ collocaretur, prioris tamen puritatis obseruantior, iugalem thalamum magna castimoniam laude exornarit.

MARTYRIVM S. IVSTI SIVE IVSTI-
ni nouem annorum pueri, 18. Octob.

Sur. Tom. 5.

*Puritas &
innocentia
vita.*

Dioeletiano & Maximiano Imperatoribus, tanta in Christianos persecutionis desequit tepestas, vt nemini quicquam vel emere, vel vendere, vel aquam denique haurire liceret, nisi prius infandis demonum idolis thura cremaret. Agebat id temporis Antifiodori Mattheus quidam vir rara pietate ac virtute, duos habens filios Iustinianum & Iustinum: quorum ille etate, hic morum maturitate anteibat, vitę innocentia & sanctitate in tenera licet etate omnibus conspicuus. Antea autem, quam hic Iustinus in lucem ederetur, frater Iustinianus procul patria in seruitutem ab hostibus abreptus est. At beatus puer Iustinus a teneris rebus diuinis miraculose deditus, eorum virtutum & gratiarum largiente Deo processit, vt multa diuinitus edoctus, inter cetera fratrem quoque suum in seruitute degere, eiusque herum cognomento Lupum Ambianis habitare cognosceret. Itaque fratris amore inflammatus, patrem vehementer hortatur, vt ad redimendum filium iter suscipiat. Cumque ducem itineris frustra quaerisset, re-
uersus

uerfus ad patrem maximoperè eum obtestatur, vt vnà secum pergat; Christoque auspice voto se haud frustratum iri confidat. Cui pater; vereor, inquit, ne tanto itineri tua isthac imbecillis ætas nequaquam sufficiat. Ad quæ Iustinus: Christi, ait, seruus sum, cui benè confido, meq; ei assiduè commendare soleo. Pergamus pariter in eius nomine; ille nos illæsos & incolumes ducet reducetq;. Itaq; vnus diei iter emensi Melodunum perueniunt; vbi Iustinus ante portas à paupere quodam cæco stipem rogatus, præter cibum sua se insuper tunica spolians, nudum ea contexit. Cumq; pater eam filij liberalitatem dispendium computaret; ille cõtrà multis diuinorum eloquiorum sententijs, piè isthoc beneficium in pauperem collocatum esse asseruit. Dein Meloduno digressi, Lutetiam Parisiorum perueniunt, inde vero Isara flumine transmissis Ambianos pertigerunt: inuentumque illic Lupum ita prior Iustinus alloquitur: Venimus Lupe ad humanitatem tuam substantiolam nostram afferentes, vt accepto pretio captiuum nobis fratrem restituas. Spondet ille se rogata haud grauatè facturum. Vesperè igitur duodecim pueris in conspectum eorum adductis, deerat adhuc Iustinianus. Itaq; beatus Iustinus oculos circumferens, alium quendam extra illos lampadem manu gerentem conspicatur, moxq; gratulandus stupente ipso Iustiniano fratre, & cunctis qui aderant fidelibus, incognitum sibi fra-

E e trem

tré peramanter amplexatus diuinitus agnouit, Aderant tunc fortassis quidam Ricthouari præfecti exploratores; qui vt eos Christianos esse senserunt, properè ad dominum suum referunt. Is vero confestim ablegatis eò satellitibus in custodiam eos duci mandauit. At Lupus qui eos hospitio exceperat, simul vt imminens periculum agnouit noctu eos excitauit, monuitque vt gratis recepto fratre, ocyus abscederent, mortisque supplicium maturè effugerent. Illis itaque profectis, repente aduolant missi à iudice carnifices, qui non inuentis quos quærebant, eadem celeritate ad eum redeunt, & homines illos abiisse renunciant. Quocirca quatuor post illos dimissis equitibus ad suum tribunal eos perducere, vel reluctantes confestim trucidari iubet. Properantibus igitur persecutoribus Iustinianus imminenti periculi ignarus, in loco, quem Lupam vocant, consistens, ait ad fratrem: Locum hunc opportunum cernis & haurienda aquæ & cibo sumendo. Si lubet hic paulisper assideamus, vt cibo potuque refocillati ad reliquum itineris expeditiores simus, Iustinus autem futurorum præsciis: Si, inquit, hic quippiam gustare vultis, festinato opus est. Appropinquant enim missi à iudice, qui nos pœnas luituros ad illum adducant. Ocyus igitur cibum sumite: ego vero insidias contemplanor. Quod si quempiam eo animo ad vos accedere persenserò, ego illum sermonibus

nibus detinebo, vos autem in hanc specum
 vos subducite. Hæc cum prophetico spiritu
 sanctus dixisset puer, mox adsunt carnifices,
 iudicis præceptum executuri. Ijs conspectis
 cæteri in speluncam se abdunt: beatus vero
 Iustinus ad martyrij gloriam pergit intrep-
 idus. Hunc igitur adorsî equites, sciscitantur
 quis sit, quæ eius professio, quive socij. Ille
 per ordinem omnia explicans: Iustinus, in-
 quit, vocor, meque Christianum liberè pro-
 fiteor. Et quia vos Christiani nominis per-
 secutores novi, non licet mihi meos vobis co-
 mites prodere. Illis autem strictis gladijs
 mortem, ni proderet, minitantibus, respon-
 dit Iustinus: Equidem fortunatum me iudi-
 cabo, si pro Christi nomine supplicia & mor-
 tem subiero, paratusque sum pro eminentio-
 ris æui commutatione, labentis vsuram vitæ
 prodigere. His auditis carnifices ira perciti
 in eius necem conspirârunt, vnusque ipso-
 rum cæteris hortantibus, caput à cervicibus
 abscidit. Moxque insigni miraculo glorio-
 sus martyrîs triumphus inclaruit. Nam trun-
 cum corpus manibus præcisum apprehendens
 caput, coram lictoribus constitit immobile:
 & consternatos prodigio carnifices in fugam
 dedit. Pater vero illius cum fratre è specu
 progressi, viso tam stupendo miraculo, va-
 riè affecti fuere, martyrij quidem laureâ ad
 gratulationem, naturâ vero ad lachrymas
 inuitante. Cumque de humando pueri

*Fortitudo
 animi.*

corpore sollicita cogitatione ambigerent, caput item martyris disertis eos verbis compellans: Abite, inquit, ad locum Luperam, atque illic meum humate corpusculum. Porro matri hoc meum adferre caput: vt amoris erga se mei hoc pignus habeat: Quod si mei tenetur desiderio, studeat subsequi me in paradysiam degentem: vbi animæ sanctorum feliciter requiescunt.

PVERITIA S. HILARIONIS ABBATIS
21. Octob. ex ea qua est per D.

Hieron.

Hilarion ortus è vico Thabata, in Palestina, cum haberet parentes idolis deditos, velut rosa de spinis floruit. A quibus missus Alexandriam, grammatico traditus est: ibique quantum illa patiebatur ætas, breui magna ingenij & morum documenta præbuit, charus omnibus & loquendi arte gnarus. Quodq; his maius est omnibus, credens in Dominum Iesum, non Circi furoribus, non arenæ sanguine, non theatri luxuria delectabatur: sed tota illi voluntas in Ecclesiæ erat congregatione. Audiens autem tunc celebre nomen Antonij, quod per omnes Aegypti populos ferebatur, incensus visendi eius studio, perrexit ad eremum. Et statim vt eum vidit mutato pristino habitu, duobus ferè mensibus iuxta eum mansit, contemplatus ordinem vitæ, morumque grauitatem, quam creber in oratione, quam humi

Vita S. Antonij considerat.

humilis in suscipiendis fratribus, seuerus in
corripiendis, alacer in exhortandis esset, & vt
continentiam cibi que eius asperitatem nulla
vnquam infirmitas frangeret. Porro frequen-
tiam eorum, qui ad eum ob varias passiones,
aut impetus dæmonum concurrebant, vltra
non ferens, nec congruum esse ducens pati in
eremo populos ciuitatum, sicque sibi magis
incipiendum esse, vt cœpisset Antonius: il-
lum quasi virum fortem victoriæ præmia ac-
cipere, se necdum militare cœpisse, reuersus
est cum quibusdam monachis ad patriam. Et
parentibus iam defunctis, partem substantiæ
fratribus, partem pauperibus largitus est; ni-
hil sibi omnino reseruans. Atque ita nudus &
armatus in Christo, in solitudinem, septimo à
Maioma milliario distantem, annos iam natus
quindecim, ingreditur. Cumque essent cruen-
ta latrocinij loca, & propinqui amici que eius
imminens periculum denunciarent, contem-
psit mortem, vt mortem euaderet. Miraban-
tur omnes animum, mirabantur ætatem, nisi
quod flamma quædam pectoris & scintillæ fi-
dei in oculis relucebant. Lenes erant genæ, de-
licatū corpus & tenue, & ad omnem iniuriam
impatiens, quod leui vel frigore vel æstu pos-
set affligi. Igitur sacco tantum membra coo-
pertus & pelliceum habens ependyten, quem
illi beatus Antonius proficiscenti dederat, sa-
gumque rusticum, inter mare & paludem vasta
& terribili solitudine fruebatur; quindecim

Paupertas.

*Anno 15. e-
remum in-
greditur.*

Et 5 tantum

*Vitius te-
uitas.*

*Tentationi
carnis vi-
giliter res-
sit.*

*Carnem iei-
unijs & la-
pore mace-
rat.*

tantum Carycas post solis occasum comedens;
& , quia regio latrocinij infamis erat, nun-
quam in eodem loco mansitans. Quid faceret
diabolus? quo se verteret? Qui gloriabatur an-
te dicens: In celum ascendam, super sidera celi
ponam thronum meum, & ero similis altissi-
mo: cernebat se vinci à puero; & prius ab eo
calcatum fuisse, quam per ætatem calcare po-
tuisset, Titillabat itaq; sensus ipsius, & pube-
scenti corpori solita voluptatum incēdia sug-
gererat. Cogebatur tyrūculus Christi cogita-
re, quod nesciebat: & eius rei animo pompam
voluere, cuius experimenta non nouerat. Ira-
tus itaq; sibi & pectus pugnis verberans, quasi
cogitationes cæde manus posset excludere: E-
go, inquit, aselle faciam vt non calcitres: nec te
hordeo alam sed paleis: fame te conficiam &
fiti; graui onerabo pondere; per æstus indaga-
bo & frigora: vt cibum potius quàm lasciui-
am cogites. Herbarum ergò succo, & paucis
post triduum vel quatrimum carycis defici-
entem animam sustentabat, orans frequenter
& psallens, & rastro humum fodiens: vt iei-
uniorum laborem labor operis duplicaret. Si-
mulq; fiscellas iunco texens, æmulabatur A-
gyptiorum monachorum disciplinam, & A-
postoli sententiam dicentis: Qui autem non o-
peratur, non manducet. Sic attenuatus, & in
tantum exeso corpore, vt ossibus vix hære-
ret, quadam nocte cœpit infantum audire va-
gitus; balatus pecorum: mugitus bouum: plan-
ctum

Etum quasi mulierum: leonum rugitus: mur-
 mur exercitus: & rursus variarum portenta
 vocum: vt antè sonitu, quàm aspectu territus
 cederet. Intellexit dæmonum ludibria, & ^{Dæmonia}
 prouolutus genibus Christi crucem signauit ^{terrícula}
 in fronte: taliq̄ue armatus casside & lorica fi- ^{menta}
 dei circumdatus, iacens fortius præliabatur, ^{spernit.}
 amodo videre desiderans, quos horrebat au-
 dire: & sollicitis oculis huc illucq̄ue circum-
 spiciens: cum interim ex improviso splenden-
 te luna, cernit rhedam feruentibus equis su-
 per se irruere: cumq̄ue inclamasset I E S V M,
 ante oculos eius repentino terræ hiatu pom-
 pa omnis absorpta est. Multæ insuper fue-
 runt eius tentationes & noctu atque interdiu
 variæ dæmonum insidiæ: quas si omnes narra-
 re velim, modum excedam voluminis. Quo-
 ties illi nudæ mulieres cubanti, quoties esuri-
 enti largissimæ apparuere dapes? Interdum o-
 rantem lupus ululans, & vulpecula ganniens
 transiuit; psallentiq̄; gladiatorum pugna spe-
 ctaculum præbuit; & vnus quasi interfectus,
 ante pedes eius corruens, sepulturam rogauit.
 Orauit semel fixo in terram capite: & vt natu-
 ra fert hominum, abducta ab oratione mens,
 nescio quid aliud cogitabat: Insiliit dorso eius
 festinus gladiator, & latera calcibus, ceruicem
 flagello verberans: Eia, inquit, cur dormitas,
 cachinnansq̄; desuper, cum defecisset, an hor-
 deum vellet suscipere sciscitabatur. Igitur à
 sextodecimo vsque ad vicessimum suæ ætatis
 annum,

*Arbam in
colit cellu-
lam.*

*Asperitas
vita.*

Devotio.

*Abstinētia
vigor.*

annum, æstus & pluuias breui tugurio lo decli-
nauit; quod iunco & carice texerat. Exstructa
deinceps breui cellula, quæ vsque hodie per-
manet, latitudine pedum quatuor, altitudine
pedum quinque, hoc est, statura sua humilio-
re, porro latitudine paulo ampliore quam
eius corpusculum patiebatur, vt sepulchrum
potius quam domum crederes. Capillum se-
mel in anno die Paschæ totondit: super nudam
humum stratumque iunceum vsq; ad mortem
cubitauit; sacco quo semel fuerat indutus nun-
quam lauans, & superfluum esse dicens, mun-
ditias in cilicio quærere. Nec mutauit alteram
tunicam, nisi cum prior penitus scissa esset.
Scripturas quoq; sanctas memoriter tenens,
orationes & psalmos quasi Deo præsentē reci-
tabat. A vicesimo primo anno, vsq; ad vicesi-
mum septimum tribus annis, dimidium lentis
sextarium, madefactū aqua frigida comedit, &
alijs tribus panem aridum cum sale & aqua.
Porro à vicesimo septimo vsq; ad tricesimum
herbis agrestibus & virgultorum quorundam
radicibus crudis sustentatus est. A tricesi-
mo autē primo vsq; ad trigesimum quintum,
sex vncias hordeacei panis, & coctum modicè
olus absq; oleo in cibo habuit. Sentiens autem
caligare oculos suos & totum corpus impeti-
gine obduci, ad superiorem victum adiecit o-
leum, & vsq; ad sexagesimum tertium vitę suę
annum, hoc continentię cucurrit gradu; nihil
extrinsecus aut pomorum, aut leguminis, aut
cuiusli-

cuiuslibet rei gustans. Indè cum se videret corpore defatigatum, & propinquam putaret imminere mortem à 64. anno vsque ad 80. pane abstinuit incredibili feruore mentis: vt eo tempore quasi nouus accederet ad seruitutem Dei, quo cæteri solent remissius viuere. Fiebant autem ei de farina & comminuto ole-
Ieiunium perpetuum.

PVERITIA S. EVERGISLI EPISCOPI
Coloniensis 24. Octob. Sur. Tom. 5.

S Euergilus nobili apud Tungros stem-
mate procreatus, & pereleganti corporis
forma puerulus, à teneris quædam gratiæ ac
virtutum insignia præferebat. Hunc paren-
tes, læti tam optata prole, Christi perpetuo
seruitio addixerunt, vt in Clerum ascriptus, illi
more Ecclesiastico deseruiret. Porro magna
in puero discendi sedulitas, & præclara mo-
rum ornamenta spectabantur: præterq; tene-
ræ ætatis modum, semper aut pij laboris occu-
patum exercitio, aut in preces incumbentem,
vel sacris lectionibus intentum, lætaq; fide-
li memoriæ commendantem videre licebat.
Coætaneos pueros licet ætate pusillus pia vi-
uendi ratione & morum probitate longè an-
teibat, ita vt quoddam scientiæ & magisterij
priu-

*Morum
honestas.
Alacritas
in studijs.*

*Orij fuga.
Oratio.*

priuilegium in eo relucere videretur, & teneros annos quadam senilis ætatis maturitate ornaret, hominemq; perfectum benè moratę vitę exēplis referret. Læctiōni magna animi cōtentione incumbens, nō sine parentum offensione, prandium differebat in horam vespertinam, cū sancto Daniele ciborum exosus laetitiam, paruoq; contentus, sustentando potius, quam alendo corpori seruirebat: id solitus in pauperes cōferre, quod sibi deparserat. Sic ille ætatula quidem tenellus, at religione grãdeus, mūdi gloriam calcavit, Beatus vero Severinus Vbiorum antistes cum Episcopatus sui visitandi gratia Tungros peruenisset, mirasq; Euergisti virtutum primitias, intellexisset, accersitum ad se puerum collocutus spe & expectatione sua maiora in illo sanctitatis indicia deprehendit. Itaq; tenerimè illum diligens, inter paternos cōplexus & osculã horatur vt secum proficiscatur. Non recusat sacer Christi tyrunculus, diuinis se dedere seruitijs, verum mundanas gloriolas fallacesq; diuitias cōtemnens, diuinorumq; obedientię mandatorum sese accommodans, simplici victu & vestitu cōtēntus, nihil extra Deum possidere curat. Immò iam sapienter discernens, quid placeret Deo, quidue displiceret; iuxta Apostolum, rationabile Domino impēdebat obsequium, totumq; vitę cursum ad eius instituebat & exigebat voluntatem. Atq; interim bonę cōuersationis successibus vegetatus,

& diu-

Ieiunium

Misericordia.

*Mundi vniuersitatem
vntatem.*

& diuturnæ consuetudinis beneficio cõfirmatus, amore insatiabili cælestis sapientiæ fontibus inhiabat, & instar apis sedulæ, diuinorum eloquiorû floribus insidens, intra pectoris sui aluearium, fidei virtutumq; mella condebat.

*Amor sapi-
pientiæ*

MARTIRIVM PVERI QVINQVENNIS

& aliorum infantium in vita S. Arethæ martyris 24.

Octobris conscripta à Simeone Metaph.

Sur. Tom. 5.

Iustino Imperatore, felicem Arabiam imperio premebat impius quidam Hebræus nomine Dunaan; qui Christianæ religionis odio, in vrbe Nagra, maxima suæ statuit crudelitatis exempla. Principio enim sacerdotes, monachos, & consecratos Deo virgines, quin etiam feminas quæ vitam elegerant monasticam, contra iusiurandum morti destinat. Inter quos magna exorta est & præclara contentio, Moniales enim ratione eminentioris instituti, primas sibi præ cõiugatis ad fundendum sanguinem poscebant. At illæ contra nequam in præsentis secundas habere sustinebãt. Et vero mirabilior in infantulis balbutientibus feruor eluxit, qui anteuertere matres ardore patiendi, & carnifices ad mortem prouocare nõ dubitabãt. Quæ res & spectatoribus copiose lamentationi, & ipsimet regi magnæ fuit admirationi. Postea vero quàm Arethas vrbis moderator vnà cû trecetis quadraginta socijs simili cõcertatione ad lauream cõtendentibus

*Fortitudo
animi.*

victis

victoria ensibus colla subiecissent: quædam mulier puerum habens præcurrentem, annos iam natum quinque, cum videret ea quæ gerebantur, & ad similem accensa fuisset æmulationem, citissimè accurrens, martyrum se filiumq; tingebat sanguine. Ac dein regem tyrannidis coarguens, quâta potuit maxima voce pronunciat: Erit, inquit, Hebræorum regi, sicut Pharaoni. Quibus verbis acerrimè concitatus Dunaan mulierem in ingentem pyram iactari mādauit. Puer autem, qui solus remanserat, dolebat, indignabatur, ægre ferebat, non secus ac recens pullus nō ferens matris absentiam. Porro oculos quaquaersum circumferens, & amicissima lingua matrem requirens, videt regem in sublimi sedentem solio, eumq; humi stratus cum lachrymis compellans, pro matre lingua balbutiente supplicabat. Rex autem eo accepto genibusq; imposito (erat enim scitus admodum & elegans) rogabat quicum versari mallet, & quem magis diligeret. Ille autem ingeminatis vocibus matrem vocitabat. Nam propter eam, inquit, ad te veni, vt soluatur, meq; simul ad martyriū assumat; illa enim sæpe ad hoc me hortata est. Attendens autem rex verba pueri: Quid est hoc, inquit, quod dicis martyrium? Respondit puer: Pro Christo mori & rursus viuere. Et Rex, Quisnam est hic Christus: Puer autem: Veni huc, inquit, ad ecclesiam, & eū tibi ostendam. Inter hæc visa matre, incredibili fletu & eiu-

latu

latu ad eam se deduci postulauit. Rex autem crepundijs & fructibus visu gustuque suauissimis eius lachrymas sistere nitebatur. Sed non poterat vllis munusculis eius dolor leniri, nec eiulatus sedari. Defixo enim in matrem obtutu, nihil nisi matrem ingeminabat. Cum vero cerneret eam in flamas iniici, totis visceribus inflammatus, acri dente, Tyranni mordit femur, Rege vero illū abijciente pelenteq; cursu ad matrem contendit, & in medium ignem insiliens, eam arctè est cōplexus, & sic demum in ipso complexu matris, extremum edens spiritum, pariter cum ea martyrij corona redimitus migravit ad cælos.

Mirus ardor martyrij.

MARTYRIUM SS. CHRYSANTHI ET Daria 25. Oct. Extat apud Metaphrasten. Sur. Tom. 5.

Vir quidam Alexandrinus in ciuitate sua illustris, ordinisq; senatorij nomine Polemius, Romam cū filio suo Chrysantho concessit. Qui à senatu Romano amicè acceptus, maximisq; honoribus ab Imperatore Numeriano auctus, sellam in Senatu Romanorum obtinuit. Hic filium vnicum Chrysanthum, quem disciplinis omnibus imbuendum curauerat, Philosophorum studio tradidit. Erat autem adolescens ingeniosus & ad discendum aptissimus. Cumq; omne scriptorum genus diligenter conquireret, in sacros Euangeliorum codices fortè incidit, eosq; incredibili qua-

Ff dara

dam veritatis indagandæ cupiditate euoluit. Interea ipsius animo lux quædam cælestis oboritur, atq; ad inquirendum aliquem propositæ veritatis ducem, quam suo ingenio inuenire non poterat, vehementer impellitur. Itaque ad sanctum Carpophorum presbyterum metu persecutionis in horrida spelunca latitantem perrexit: à quo peramanter acceptus, & paucis mensibus diuinas scripturas tam excellenter edoctus est, vt septimo à percepto baptisate mense Christum Iesum palam cunctis prædicaret. Hoc intellecto grauiter commotus Polemius filium obscuro ac fœdo carcere claudi ciboque sub vesperam saltem parcissimo nutrirî mandauit, vt eo squalore fractus, à fidei constantia resiliret. Verum illa corporis afflictione fortissimus iuuenis egregiè cõfirmabatur. Quare hortatu cuiusdam persuasus Polemius puellarum bladijs, carnisque voluptatibus filij animum enervare aggreditur. In triclinium igitur peristromate ornatũ è tenebricoso carcere Chrysanthus, pretioso corporis cultu exornatus deducitur. Dein speciosissimæ virgines è numero ancillarũ selectę, atq; eleganter comptę eodem immittuntur, quæ castissimi adolescentis animum ad fœdas & impuras carnis voluptates illicerent. Degebat itaq; inter puellarum lusus adeo casti tenax propositi Chrysanthus, vt & ciborum delicias contemneret, & virginum tanquã aspidum contactus euitaret.

Humi

*Castitas
viriliter
defensa.*

Humi assiduò stratus, Christi gratiam contra
 dæmones & carnis insidias cum lachrymis im-
 plorabat; puellarum blanditias, tanquam fa-
 gittas, fidei clypeo repellebat: clamabatq; ad
 Dominum. Quis ô Domine sequum hoc & im-
 manebellû ab aduersario excitatum sustineat,
 nisi tua victrix præsto sit dextera? Errat qui
 se putat posse virtute propria libidinem superare,
 & castitatem seruare, nisi misericordiæ
 tuæ imbre, carnis extinguantur incendia. Vo-
 luptas enim titillat animû, atq; instar impro-
 bæ feræ, in vitæ nemore latitans, animas deuor-
 rat. Cuius si quis morsus effugerit, est quod
 tibi Saluatori nostro ex animo gratias agat.
 Tuû est enim nos ab eiusmodi periculis libe-
 rare. Et nunc Domine supplex gratiam tuâ de-
 posco, vt mihi aduersus immanes istas belluas
 opituleris, vt quemadmodum serpentes suauiter
 incantantiû voce sopore grauantur, sic & ipse
 me precante somno opprimatur: ne mihi bel-
 lum libidinis inferre queant. Hæc illo orante,
 & lachrymis pectorisq; tusionibus carnis ar-
 dorem, vt poterat, restingente, virgines om-
 nes graui adeo sopore oppressæ sunt, vt non
 nisi de triclinio exportatæ possent suscitari.
 Foris igitur cepere cibum: iterumque dein
 triclinium ingressas, arctius identidem som-
 nus inuasit. Cumque eam ob rem filium
 ceu mortuum deplorare cœpisset pater: à
 quodam amicorum admonetur: Chrysan-
 thum magicis inter Christianos artibus im-
 butum,

*Deiis opè
 sua athle-
 tam confis-
 mat.*

Ff à butum,

imbutum, facile simpliciores puellas incantatione superasse: at si erudita aliqua, & prudentiæ opinione insignis, qualis inter Minervæ virginis vna omnium præstantissima esset Daria, ad Chrysanthum perduceretur, huius illum venustate, acumine ingenij, prudentiæq; singulari, facili negotiõ quolibet impulsum iri. Placet consilium patri. Vocatur Daria, à patre & amicis ad fraudem insidiasq; egregiè instruitur, ornatur, componitur: Ingressur deinde ad Chrysanthum audacter, blandiq; sermonibus, & dulci atq; ornata oratione, conatur adolescentem à proposito removere. Verum Chrysanthus Dei præsidio munitus, diaboli iacula scuto fidei reiecit, & Christi numen ardenti spiritu precatus, sic ferè eam est allocutus. Si temporariæ coniunctionis causa, ô virgo præclara, tam elegantem ornatum, & dulcem orationis copiã adhibuisti, vt me hominem mortalem, alterius amore inflammatum, ab animi proposito abduceres, mētemq; immutares, quantò magis debes operam dare, vt immortalis Regis filij Dei tibi amorem concilies! quod quidem si volueris non erit difficile. Nam si animam simul cum corpore mundam, & ab omni macula puram integramque seruaueris, & cor tuum æquè ac corpus exornaris, & quemadmodum extrinsecus splēdes, sic mores tuos intrinsecus composueris, mox angelos fautores habebis, Apostolos & Martyres tui amore inflammabis: qui operam dabunt,

*Secundã cõ
tra castitas
tem disijcit
machinã,*

bunt, vt ipse Christus sit sponsus tuus: qui thalamum tibi pretiosis lapidibus & margaritis in caelo construet; delicias quas nulla mens creata capere valet praebabit; & deniq; iuuentutis florem largietur immortalẽ. His Daria verbis commota, nulla me, inquit amoris causa hoc modo ornatam huc adduxit; sed patris tui impulsa lachrymis huc accessi, vt te parenti restituerem, & ad deorũ cultum reuocarem. Cũq; pro communi salute verba peramanter cõmutassent, & Daria diuinis Chrysanthi sermonibus inducta Christo credidisset, communi inter eos sententia constitutum est, vt simulato coniugio, virginitatem in Dei timore ad extremum vite spiritum seruarent. Cum igitur sub matrimonij nomine Chrysanthus summa patris volũtate & gaudio in pristinam libertatẽ restitutus esset, ante omnia Dariam domi suæ sacro fonte lustratam, breui eximia diuinarum rerum cognitione instruxit. Quæ suscepto virginitatis velo, admiranda sanctitate & castimonia enituit: & quemadmodum per Chrysanthum innumerabilis virorũ multitudo, sic per Daria incredibilis seminarum numerus ad Christi gratiam concurrebat, & multæ virgines dimissis sponsis se Christo dicabant. Quam ob causam facta multitudinis seditione à Celerino præfecto comprehensi, Claudio Tribuno traduntur: qui iussit à militibus Chrysanthum vinctum cruciatibus torqueri: sed vincula omnia resoluta sunt: mox

Daria conuertitur.

Virginitatem paciscuntur.

compedes in quos coniectus fuerat confracti. Deinde bouis corio inclusum in ardentissimo sole constituunt; tum manibus ac pedibus catena constrictis in obscurum carcerem detruunt: vbi solutis catenis, clarissima lux locum illustravit. Daria vero in lupanar compulsa, leonis tutela dum in oratione defixa est, à contumelia diuinitus defenditur. Deniq; in arenariam quæ est via Salaria, vterq; deducti, effossa terra lapidibus obruti, parem martyrij coronam adepti sunt.

N O V E M B E R.

EX V I T A S, M A R C E L L I P A R I S I E
ensis Episcopi, authore Fortunato Episcopo.

1. Nouemb. Sur. Tom. 6.

*Innocentia
& puritas
vita.*

Castitas.

Ieiunium.

BEatus Marcellus antistes Parisij oriundus, mediocribus quidem parentibus, sed meritis celsus, in vita præclarè eluxit Cui hoc fuit nobilitatis insigne lumen, Christo sine culpa seruire. Itaque veros virtutum thesauros, fide casti pectoris asseruans custodia, Deum mundo corde complectebatur. Ideoq; divinis sese impendens seruitijs, immo cum Christo regnans, pauper spiritu charitate diues, castitate comptus, conuersatione humilis, ieiunijque obseruans, ab ipsa infantia ita se totum cælesti tradidit disciplinæ, vt in corpore constitutus iam quasi à carnis concretione & contagio segregatus videretur. Vbi vero omni in-

nocentia